

peljal v vam namenjeni stan, in v pravem času bo tudi razsvetil vašo pamet in vam poslal take okoliščine, da boste lahko spoznali svojega bodočega zakonskega tovariša. Bolj vam je znano, kakor meni, pobožni poslušalci, da dolgo znanje, posebno grešno znanje redkokedaj srečen zakon za seboj pripelje, prav velikokrat pa nesrečnega, še večkrat pa celo nobenega... Ali hočete mar že zdaj, dokler še v prelepem deviškem stanu živite in še imate največ časa in priložnosti si za nebesa zakladov nabirati, ali hočete mar že zdaj svoje srce razklati in le polovico Jezusu dati? — ali ne zasluži križani Jezus celega? Zato vas še enkrat zarotim pri vsi ljubezni srca Jezusovega, katero je do zadnje kaplje svojo kri za nas prelilo, — raztrgajte še danes vse grešne zaveze, s katerimi ste se zoper voljo božjo in v veliko nevarnost svoje duše zavezali; in dokler v deviškem stanu živite, dajte celo srce Jezusu! Pobožne device! Jezus naj bo zdaj edini ljubej vaš; in vi mladeniči! ljubezen do Jezusa naj bo zdaj edina nevesta vaša. Tako bo srečen in poln zaslužnja pred Bogom vaš deviški stan, pa boste tudi vedno lepo pripravljeni na zakonski stan.

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Devica Marija Snežna 4 fl., Sv. Štefan pri Celju 13 fl., Leskovec 11 fl., Zreče 8 fl. 22 kr., Škale 8 fl. 30 kr., Belevode 1 fl. 20 kr., Središče 3 fl. 40 kr., Sv. Lovrenc v Slov. gor. 12 fl.

Gospodarske stvari.

O gruškah in nekaj o jabelkih.

Sadna razstava nam je v Framu tudi kazala mnogotere gruške, ki so pa za kmetovalca manjše vrednosti ali porabnosti, ker hitreje zagnijejo in se težje zato prodajo. Priporočil nam je g. Stigler le nekatere sorte, ki ali ložje kupca najdejo, ali pa kmetovalcu dajejo dobro pijačo. Med drugimi omenim 1. Ozmico ali ozimnico — trdo zimsko gruško, ki do božiča zdrži; le-ta je zelena in je tat ne ukrade; ali pa ga takoj »zgriva«, ko ji zobe pokaže. 2. Dobra Lojzika, dolgorepna gruška, trpežna in okusna, kadar je obležana okoli pusta. 3. Cesarica je vsem znana in zelo priljubljena gruška, ki se že pred adventom použiti mora. 4. Dechantbirne — tehantska, je priporočbe vredna gruška, ki na pritlikoveu raste in dolgo počaka. 5. Tepka je nam kmetovalcem, ki potrebujemo pijače, posebno priporočena; rada rodi ter daje izvrstno kapljico.

Sicer sv. Miklavž, je djala neka gospodinja, druga leta jabelka in gruške deli le nekaterim, posebno pobožnim otrokom ali hišam; letos pa je ljubi Bog vsak grm v gošči okinčal s sadjem. Pri nas smo že sedem polovnjakov napravili lesnačevca, in za tri ga še pa bomo našmikal. Drugi hribovci so še na boljšem, ker so nalili 14 do 20 polovnjakov zlatega gruševca. Vendar pa je še mnogo praznega prostora, kjer bi se lahko rastle na stotine grušek. Tudi poljanci so se začeli gibati, in marljivo sadna drevesa sadijo. Okoli Ptuja na produ so že lepe vrste jablan; seveda je bilo treba kamenje odstraniti. — Taka sadna drevesa so kinč za tvojo hišico, posebno oh cvetu in jeseni, ko so s sadom obložena; so korist za tvoj žep, kadar jih dobro prodaš in po sto goldinarjev za nje dobiš; so pa jabelka tudi zdravje za tvoj želodec.

Stari Rimljani so imeli prigovor: Od belice do jabelka — trajati mora imeniten obed. Prva skledica je bila polna beličic, jaje, ki so najtečnejša in težka jed

ali hrana tako, da z eno celi dan dobro prebiješ; so pa jako redivne; osebe, bolne na bledici, naj jih uživajo z luščinjem vred. Druga skleda je bila: črna župa, posebno pri Grčanih, podobna naši krvavi juhi ob času koline, v katero se zmečejo in prekuhajo ostanki mesa, krvi, repa, ušes. Rimljani so tudi radi uživali brinovke in zajca, po obednem listku Kvintilijana, ki pravi: Inter aves, si quis me iudice quaeret: turdus; inter quadrupedes, gloria prima — lepus. — Slavni Horacij še priporočuje gubance: »Absorbere placentas«; — kar Slovenci tudi radi jemo. Tudi sladkega vinčka ni pomanjkavalo. Kadar so se vsega najedli in napili, prišla je posledna hrana — korpica jabelk, in vsak gost je radostno segal po njih, ker je vedel, da je sklep obedu, pa tudi zato, ker je poznal korist jabelka za nabasan želodec. ¶Jabelko je zdrava jed: Razvedruje možgane, združi jetra, zdrami želodec, predrablja zaužite jedi, donese sladko spanje, daje čelustim prijeten duh, ujeda kiselino želodca, odpira črevo, žene vodo in zabrani pesek. Zato so oče Kneip neki grofici naročili, naj svoji deci vsak dan dá za vdansico ali malo južino — eno jabelko z olupjem vred.

Tako stori tudi ti; daj od shranjenih jabelk vsako večerko eno ali dve jabelki svojim otročičem, pa ne bodo trebušni, ne blede; temuč veseli, zdravi, rudeči in pobožni bodo, ter Boga hvalili in sv. Miklavža častili, ki jim je letos toliko jabelk nanosil. S. G.

Sejmovi. Dne 10. novembra pri Sv. Martinu pod Vurbergom in na Ponikvi. Dne 12. novembra v Oplotnici, na Laškem, v Lipnici, Spodnjih Hočah, Ormožu, pri Sv. Mohoru, v Sromljah, v Smartnem pri Slov. Gradcu, pri Sv. Martinu na Paki, v Marenbergu in Stradnu. Dne 14. novembra v Imenem (svinjski sejem) Dne 15. novembra v Radgoni, na Vranskem, v Poličanah, Središču in na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Gornjega grada. (Blagoslovljenje novega oltarja in cerkveno petje.) Dne 4. nov. so blagoslovili pri Sv. Florijanu novi oltar naš velč. gosp. dekan in č. gosp. kaplan so opravljali potem službo božjo ter v jedrnatem govoru ljudstvu razložili pomen novo posvečenega oltarja. Za tem je sledila slovesna sv. maša, pri kateri se je popolnoma po liturgičnih ali cerkvenih določenih popevalo. Pel je dekanijski moški zbor pod vodstvom domačega orgljava: Tantum ergo, postavil Gross, in mašo, katero je zložil v čast sv. Jakoba A. Foerster. Pel se jo tudi koral, kakor zahteva sv. cerkev; med darovanjem okoli oltarja so se pa popevale slovenske skladbe domačih skladateljev. Vsak prijatelj cerkvene glasbe bi dotičnemu pevskeemu zboru hvalo izrekel, ako bi bil navzoč; kajti tako teške napeve dostajno izvajati, ni malenkost, posebno zaradi tega ne, ker se je moralo peti vse brez orgelj. Tukaj se usojam še dostaviti, da odide z novim letom tukajšni pevovodja B. v Regensburg, da se seznanj boljši natančno z muziko starejših in novejših klasikov, posebno pa da si pridobi višje znanosti o gregorijanskem koralu, za katerega je ves vnet. Želimo mu, naj vrlo dovrši svoj enoletni šolski tečaj! Da pa ne pride sedanji dobro izvežbani cerkveni pevski zbor v slabe roke, porok so nam velč. gosp. dekan. Naj bi se tudi po drugih krajih naše vladikovine zbirali v večjem številu pod pokroviteljstvom sv. Cecilije!

Iz Polič pri Gornji Radgoni. (Vprašanje.) Kdo je vendar tisti Črnačnik, ki je v radni... Da

movini« pripovedoval, da je pri »Hajnži« opazoval veselico Bračkovih »feuerberkarjev?« Pogumen že mora biti, da se je upal v tako nevarno bližino Bračka in njegovih somišljenikov. Kaj bi se mu zgodilo, če bi takrat, ko ga je na drevesu zgrabil, v resnici bil z drevesa padel in bi ga Bračko bil videl ali slišal? Celih kostij bi gotovo ne bil prinesel domov. Škoda, da ta dobri plezavec ni bil teden pozneje v »Glašpahu« pri »Pračarju«, kjer so imeli Gornjeradgonski »feuerberkarji« tudi enako veselico, kakor je bila v Orehovcih. Sicer pa, kdo ve? Mogoče je pa tičal kje na kakem drevesu, za vejami skrit. Če se je upal, potem se bo že oglasil in nam bo pripovedoval, kako da je pri tem »Weinlesefestu« feuerberkarjem grozdje dišalo. To grozdje so si na neki čuden način nabrali. Dan poprej sem namreč jaz imel na Poličkem vrhu v mojih goricačah branje. Klopotec je veselo ropotal krog in krog in odganjal vrabce in druge grozdja željne ptiče. Vmes pa so tudi pokali možnarji. A ves ta ropot dveh ptičev ni plašil. Ta dva ptiča sta bila Gornjeradgonska »feuerberkerja«, ki sta za svojo veselico nabirala grozdje; a pri tem nista razločevala med mojim in tvojim. Tudi v mojih goricačah sta hotela krasti, ali jaz sem vzel dolgo prekljo in tatova zapodil, da je bilo veselje videti, kako sta »urnih krač« bežala čez hribe in doline. Ko sem služil pod starim Radeckijem na Laškem, smo mi Avstrijci večkrat podili Italijane pred seboj, da se je le kadilo. A tako urno niso Italijani nikoli svojih pet odnesli, kakor ta dva Gornjeradgonska »feuerberkarja«, ko sta mojo prekljo zagledala. Poličar.

Iz Soštanja. (Pred državnim sodiščem na Dunaju) bila je v petek, dne 25. okt. t. l. obravnava na tožbo našega okrajnega odbora zoper deželni odbor štajarski, zoper plačila ostanka subvencije (podpore) za vzdrževanje okrajnih cest prvega razreda v znesku po 590 gld. 93 kr. Iz deželne blagajne plačuje se namreč okrajnim odborom za vzdrževanje teh cest podpora do jedne tretjine stroškov za posip in do polovice stroškov za zgradbo. Za tako podporo mora se vsako leto posebej prositi in končno se mora dokazati deželnemu odboru, kaj se je storilo za ceste, da isti potem z ozirom na storjeno delo nakaže izplačilo te subvencije. Okrajni odbor soštanjski pa je prezrl za leti 1890. in 1891. skleniti koj v nastopnem letu ta obracun z deželnim odborom, in ko je kesneje na to pomoto prišel, deželni odbor ni hotel te podpore skup v znesku po 590 gld. 93 kr. izplačati, rekoč, da vsled naredbe deželnega odbora z dne 6. januarja 1877, stev. 58 odobrene od deželnega zbora, ni dopustno, da bi se subvencija od katerega leta prenesla na prihodnje leto. Okrajni odbor soštanjski pa se ni udal, ampak, ko so njegovi opomini na deželni odbor ostali brezuspešni, vložil je po dr. Ivanu Dečku v Celju tožbo pri državnem sodišču, in to je dne 25. oktobra t. l. obsodilo deželni odbor štajarski, da mora plačati ostanek subvencije za leti 1890. in 1891. po 590 gld. 93 kr. in prirasle obresti. Sl. N.

Od Sv. Ane v Slov. gor. (Spominek.) Dne 28. oktobra smo pri sv. Ani pokopali mirnega, značajnega, toda navdušenega, za vse dobro vnetega Slovenca, Andreja Špindlerja. Rajni je bil dolga leta obč. predstojnik, in kot tak ljubljen od vseh občanov. Značajni mož je bil verna, pobožna duša, ud družbe sv. Mohorja in zvest naročnik »Slov. Gospodarja« do bolezni, ter umen in izgleden gospodar. Te kratke besedice mu naj služijo v majhni spomenik v predalih »Slov. Gosp.« Počivaj mirno, dragi Andrej!

Iz Slov. goric. (Razno.) Po svojih potih sem letos opazil, da so brezznačajni ljudje ob nedeljah jabalka trgali ter popoldne »prešali«. Meni se to nika-

kor ni dopadlo. O tako so nekdanj ob Gospodovih dnéh tudi grozdje brali, a kako je dandanes? Bog je drugače pokazal radi tega prestopka ter je dal slaba leta pri vinogradih, povrh pa še je naložil novo delo vsled škropljenja vinske trte! Torej ne dražimo dobrega Boga z enakimi deli ob njegovih dnevih, kar se mora po zdravi pameti skozi teden zgoditi! — Orehovski prerok je bojda iz krčme v Radgoni na ulico slovenskega kmeta zelo ljubeznjivo pozdravil, rekoč: »Tam tudi gre en črni osel!« A naš kmetič se je odrezal: »Bračko, hodi sem, da si v roke — seževa!« Res, dobil je lep in primeren odgovor! —k—

Iz Frama. (Obiskava grobov) naših pokojnikov se je na večer vseh svetnikov prav krščansko in mestno obnesla. Prav milo in prisrčno so nam č. g. župnik opisali žalostno famlijo božjo vernih duš v vicah, 1. da je obilna, 2. da je prežalostna, 3. da jo potolažimo z molitvijo na grobih, z rožnim vencem v cerkvi ali doma; 4. s sv. mašo. Po pridigi in večernicah se je razvila dolga vrsta pobožnih vernikov, ki so glasno molili sv. rožni venec in šli obiskavat svoje rajne. Okinčane gomile, prižgane lučice, klečeči verniki, odmeva-joča »Libera« je sleherno srce ganila. Ob večni luči smo se zopet zbrali k molitvi sv. rožnega venca; pobožne dekllice pa so zmes popevale ganljive sv. pesmi:

Z globočine se glasi,
Mili glas v nebo kriči:
Vsmiljen Jezus reši nas,
Sliši naše prošnje glas!

Iz Slov. goric. (Kajhar) v svoji 5. številki neizmerno maha po častiti duhovščini in to z največjo, najustudnejšo jezo ter v grdi slovenščini. Še toliko pojma nima, da bi kot slovenski list si omislil slovenske nadpise za — naročnike, zatorej ni čuda, da spoštovani in značajni občinski predstojniki marljivo tega »kajharja« pošiljajo — »nazaj«, rekoč, da ga niti tam nočejo rabiti, kamor mora vsak peš hoditi! Prav tako! Živeli! Sicer pa z gradivom »kajhar« ni prav obložen, ker povest, katero v 5. številki prinaša, vzeta je iz »Slov. Gosp.« S tem pač ni pokazal velike značajnosti. Zatorej proč s »kajharjem!« —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se s svetlo cesarico vrnili dne 3. t. m. z Ogerskega na Dunaj. — V državnem zboru se je dokončala splošna obravnava o novem kazenskem zakoniku. Ker se je predsednik poslanske zbornice potegoval pri ministrih za isterske italijanske poslance, prijel ga je zaradi tega poslanec dr. Gregorec prav ostro. Dne 5. t. m. se je izreklo sožalje o smrti ruskega carja, le surovi Poljak dr. Lewakowski je temu nasprotoval.

Češko. Pred tednom so bile v Pragi dopolnilne volitve v občinski zastop. Izmed 36 novih občinskih svetovalcev je 16 Mladočehov. — Na Beli Gori se je v nedeljo zbralo več tisoč razgrajalcev, ki so hoteli obhajati obletnico nesrečne bitke na tem hribu; ali razgnali so jih policaji.

Štajarsko. Zoper slovensko-nemško nižjo gimnazijo v Celju se je izrekel te dni mestni zastop v Ptuj na predlog notarja dr. Filaferra, nadalje mestni zastop v Radgoni in čudno, tudi v Mariboru. Mariborski mestni očetje so se najbolj osmešili; saj vendar vedó, da nemštvu nič ne škodujejo slov. gimnazijske paralelke!

Koroško. Deželna vlada je razpisala službo zemljemerca v Milstadtu in zahteva od prosilcev znanje